

1911.

ANUL I.

Făgăraș, Joi 29 Oct. (11 Nov.) 1909.

Nr. 31.

ABONAMENT:
 pentru
 Austro-Ungaria:
 Pe an cor. 5.—
 Pe 1/2 an c. 2.50
 pentru
 Romania și Streinatate
 Pe an cor. 12.—;
 — Un nr. 8 fill. —

OLTEANUL

INSERTIUNI:
 se primesc cu
 prețuri reduse.
 —
 Scrisori nefran-
 cate se refuză.
 —
 Manuscripte nu
 se înapoiază.

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ ȘI ECONOMICĂ.

REDACTIUNEA:
 Făgăraș, Vâr-tér Nr. 46. (casele I. Peia).
 — Vis-à-vis de Magistrat. —

Apare în fie-care Joi seara, sub
 direcția unui comitet de redacție.

ADMINISTRAȚIUNEA:
 Făgăraș, Vâr-tér Nr. 46. (casele I. Peia).
 — Vis-à-vis de Magistrat. —

LA LUCRU!

Timpul trece și face!

Trece timpul, căci el este un călător, care nu să oprește nici odată în drumul său, dar prin aceasta și pe noi ne îndeamnă și ne învață, că și noi să nu stăm locului, ci să înaintăm cu el dinpreună. Numai cine ține pasul cu timpul, numai acela înaintează, dă înainte, face spor, iar cel-ce nu o face aceasta, acela rămâne îndărăt, tot mai îndărăt, până-ce în urmă să pierde, luându-i locul alții mai deștepți, mai stăruitori și cu mai multă pricepere, făcându-se totodată și stăpâni în vatra lui, în casa lui, pe moșia lui și în țeara lui! Și aceasta, lucru firesc, din pricina, că n'a înțeles glasul timpului și rostul vieții.

Precum furnicile se împrăștie în toate părțile, pe felurite cărări, ca să și adune cele de lipsă și să-și înmulțească avutul lor, așa și noi pe toate căile și cu toate mijloacele cinstite și iertate să ne câștigăm și înmulțim avutul nostru ca să ne asigurăm și întărim traiul vieții noastre și al armătorilor noștri *dar nu răpind și despoind pe alții, prin tot felul de mijloace iertate și neiertate, ci muncind cu stăruință și cu priceperea și iscusința de lipsă, căci unde este muncă dreaptă acolo ajută și D-zeu ear averea câștigată pe nedreptul să împrăștie și nimicește cu mult mai curând de cum s'a adunat.*

Datorie, sfântă datorie avem deci, ca să muncim ziua și noaptea fără preget ca să ne întărim și ne asigurăm traiul vieții, ecsistința!

Numai prin o muncă stăruitoare însă și mai ales prin cruțare putem s'ajungem și la o stare înfloritoare mai bună, mai multămitoare.

Cine nu știe însă cruța tot așa de bine ca și lucra, acela măcar să se omoare lucrând și totuși nu va lăsa în urma sa v'un ban sau vre-o avere de oarece:

Numai prin muncă și cruțare

Ajungem la bunăstare!

Ear cheltuiitorul și risipătorul totdeauna în lipsă vor fi.

Și ca să poți înainta pe o cale cu toată nădejdea, cu toată siguranța trebuie să-ți fie calea aceea luminată, căci prin întunec numai, cu greu, sau chiar de loc vei putea înainta.

Și lumina în calea vieții ni o dă învățătura și școala vieții sau experiența cea îndelungată. *Numai omul luminat, pățit și frecat în lume, cum să zice poate înainta, poate face spor.*

Și luminarea minții o poate ajunge omul afară de școală, prin cetit de cărți bune și folositoare și prin foi ori gazete, scrise anume pentru trebuințele și la înțelesul poporului nostru țaran și cu mai puțină carte, apoi prin școala vieții sau prin pătăniile zilnice, decari nu se scutit nimeni, cine trăește în lume.

Așadară vieța întreagă are să ne fie o școală continuă, neînteruptă, dacă e să învățăm ceva, să știm ceva și în sfârșit dacă voim să ne și folosim cum să cade de ceace învățăm și știm.

Erau vremuri, erau timpuri, când lumea nu era așa iscusită și apucătoare ca acum, și atunci o puteau scoate la cale, o puteau duce în lume și cei mai scurți la vedere și mai puțin luminați la minte, adecă cum să mai zice și cei mai proști. Astăzi însă lucrurile sau schimbat, că oame-nii s'au cumințit, nevoile sau trebuințele sau înmulțit și așa fie-care voește să trăiască mai bine și să se folosească de nepriceperea, de prostia altora, și prin apucături viclene să le ia chiar bucătura, ce voese și aveau s'o ducă ei la gură, iar cei mai puțin pricepuți să rămână nu numai flămânzi, dar și goli și pe deasupra batjocoriți prigoniți și nebăgați în seamă.

Spuneți-mi acum, iubiți cetitori, cine nu o vede aceasta în toate zilele, și nu o simte la tot pasul?!

Cine nu simte că aceasta frământare și luptă nu este și nu iese totdeauna în paguba celor mai puțin pricepuți, în paguba celor fără carte, sau cu puțină carte? Cine, zic, nu o simte și nu o vede aceasta??

Și oare aceasta stare tristă, aceste împrejurări grele și rele oare nu sunt întocmite de răuvoitorii noștri, ca să ne sape mormântul?

Și tot să nu o vedem, tot să nu o pricepem??

Nu să poate, este preste puțință, ca noi să nu o simțim, să nu o pricepem și să nu luăm toate măsurile de lipsă pentru apărare!

Dar nu stând locului, nu văiecărându-ne ca nește babe bătrâne și neputincioase, putem face ceva, putem abate răul dela noi, ci numai deschizând ochii în patru, numai dându-ne seamă de răul ce e îndreptat în contra noastră, numai punându-ne pe lucru cu toată puterea, stăruința și hotărârea, numai alegând și mergând pe căile cele mai bune și ducătoare la scop, numai desbărându-ne de învățături și năravuri rele și păcătoase. ear pe de altă parte învățând și însușindu-ne alte năravuri bune și sănătoase, putem să schimbăm starea rea, s'abatem răul pornit cotra noastră și s'apucăm pe căile cele cari ne asigură înaintarea și bunăstarea și cari ne feresc apoi și de totală nimicire și ne pun la adăpost contra aleșuirilor dușmănești.

Și sunt multe rele, de cari suferim, sunt multe patimile de cari suntem cuprinși și sunt și mai mulți dușmani, ce cu o ură nebună și cu o patimă păgână voiesc să ne înghită, voiesc să ne piardă!

Și la toate acestea, care ar fi oare răspunsul cel mai potrivit?

Ar fi acela, ca noi, în familii, în sate și orașe în tot locul unde ne-a presărat mâna dumnezească, să ne unim cu toiți ca frați buni, ca fiii aceeași mame și să ne punem pe lucru fie-carele după mintea și priceperea cea mai bună, lucrând meseria ce are unul fie-carele cu cea mai mare stăruință, cu cea mai mare hărnicie și așa cu toiți în unire frățească să înmulțim averea neamului, sprijinindu-ne reciproc, adecă unul pe altul și dându-ne mâna de ajutor, unde

Cumpărați cel mai frumos și cel mai bogat calendar românesc dela noi.

CALENDARUL „POPORULUI ROMÂN”

pe anul 1910. Se estinde pe 196 pagini, împodobite cu 80 de chipuri.

Învălițoarea este de toată frumsețea, lucrată de renumitul desenator român din București
===== D-nul ARI MURNU. =====

CUPRINSUL CALENDARULUI:

1. Cronologia anului. Cele 12 luni împodobite cu motive românești, admirabile lucrate de dl A. Murnu. 2. Semnele cerești. 3. Regentul anului. 4. Semnele cronologice ale anului 1910. 5. Zile schimbătoare peste an. 6. Sărbători impuse de lege. 7. Posurile. 8. Deslegarea posturilor. 9. Intunecimi. 10. Zodiile. 11. Anotimpurile. 12. Călimdarul jidovesc. 13. Călimdarul economic pe 1910. 14. Prevestiri. 15. Tâmpul vânatului. 16. Domnitorii Ungariei. 17. Valoarea banilor, explicație folositoare pentru cei ce călătoresc în străinătate. 18. Cursul lunei în anul 1910. 19. Când fată vitele? 20. Poșta. 21. Călătoria cu trenul. 22. Europa. 23. Deschiderea fiecărei țări cu toate amănunțele, după datele oficiale din anul 1908. 24. America: Statele Unite. 25. Tabela de a socoti camelele după 1 an, 1 lună sau 1 zi. 26. Catalogul advocaților români din Ungaria, în ordine alfabetică toate orașele în cari locuiesc advocați români. — **Partea literară:** 27. În pragul libertății (amintiri din temnița Segedinului) de Gh. Stoica. 28. La Badea George de D. Birăuțiu. 29. Anexarea Bosniei și Herțegovinei cu un chip. 30. Centenarul nașterii lui Șaguna cu fotografia marelui arhiepiscop. 31. Serbarea din Chizeni cu două chipuri. 32. Bărbați mari ai României cu mai multe fotografii. 33. Trei luptători cu fotografia dlui Russu-Șirianu, D. Birăuțiu și Gh. Stoica. 34. Viața și obiceiurile românilor emigrați în America Nordică. Acest articol scris de confratele nostru I. Terigariu ne dă un chip real despre starea fraților noștri emigrați de aici în America (cu două chipuri). 35. Morții noștri. 36. Din minunățiile zilelor noastre. Un articol interesant în care ne ocupăm cu tot ce s'a inventat nou pe rotogolul pământului în cursul anului 1909 cu o mulțime de chipuri. 37. Incasarea mehanică a banilor în America cu 3 chipuri. 38. Cutremurul din Messina. Descrierea amănunțită a nimicirii orașului din Sicilia cu 3 chipuri. 39. Răvașul anului dela 1 Oct. 1908 până la 1 Oct. 1909. 40. Consemnarea târgurilor din Ungaria, Ardeal și Banat. Consemnarea târgurilor e făcută în modul cel mai exact după datele cele mai noi.

Dintre ilustrațiile călimdarului înșirăm: Fotografia Ven. domn George Pop de Băsești președ. partidului național român. Dl Dr. Teodor Mihali cu doamna. Oaspeții cari au luat parte la depunerea pietrei fundamentale a bisericii din Chizeni. Dl deputat Dr. T. Mihali preș. clubului deputaților național tinându-și darea de seamă în Heanda-mare. Biserica gr. or. rom. din Cacova (Banat). Bărbați mari ai României: Alexandru Ioan Cuza, Dimitrie Sturdza, D. Spiru Haret, Emil Costinescu, V. G. Morțun, Barbu Ștefan Delavrancea. Trei luptători Dl I. R. Șirianu, D. Birăuțiu, G. Stoica. Un grup de Români, cari trăiesc azi în America. Membrii soc „Bănățanul” din Philadelphia Pa, cari au predat piesa teatrală „Nunta țărănească”.

Prețul unui exemplar e 40 filleri, porto postal e 10 fillér.

Aceia, cari cumpără cu bani gata spre vânzare dela 15 călimdare în sus, le dăm bucată cu 28 filleri. Poșta o plătește însă cel-ce comandă și anume 72 filleri pentru 25 calendare.

===== Douăzeci și cinci de calendare cu posta cu tot costă 7 cor. 72 fill. =====

În curând va apare și calendarul umoristic „Cucu” și calend. „Foi Ilustrate”.

Comandele se se adreseze la Adm. „POPORUL ROMÂN” István ut 11. Budapest.

Zarafia și Trafica de tutun
a lui

DUMITRU POPP DEJENARUL

în BRAȘOV, Strada Hirscher Nr. 4.

Are onoare a aduce la cunoștința On. public din Țara Olteului și din împrejurime, că mi-am schimbat localul de

ZARAFIA și Trafica de tutun

în vecinătate de unde am fost, tot în aceea parte a străzii (Strada Hirscher Nr. 4. Brașov) și mă rog de Onor. clientelă a fi cercetat și pe viitor, ca și până acum din partea compatrioților Olteni, căci mă voi sili a satisface cerințele On. public cu toată acurățea.

Zaraful: DUMITRU POPP Dejenarul.

**ANUNCIURI, INSERAȚIUNI
și RECLAME**

se primesc cu prețuri reduse la administrația
foaiei „Olteanul” în Făgăraș la tipografia C. Pop.

**TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA
POPORULUI**

Făgăraș, Vár-tér Nr. 46, (casele I. Peia).
(Vis-a-vis de Magistratul orașănesc.)

Esecută totfelul de tipărituri, dela cele mai mici până la cele mai mari, ca: registre, testimonii, chitanțe, citațiuni, cataloage, anunțuri, broșuri, opuri, circulare, invitări, programe, bilanțuri, acții, conturi, blanchete, note, prețuri curente, cuverte, epistole, ord. de dans, bilete de logodnă, de cununie, diferite cărți de vizită, bilete funebre etc. etc. din care se află un asortiment bogat, la cerere și în colorii, cu prețurile cele mai moderate.

La tipografie se află pentru ambele confesii tot felul de tipărituri oficiale pentru agendele bisericești și școlare; cărți de școală și de literatură populară, revizite de scris, etc

Comandele din afară se efeptuesc repede.
Sprijiniți instituțiunile românești!

Cu stimă
CONSTANTIN POPP,
proprietar de tipografie.

ABONAMENT:
 pentru
 Austro-Ungaria:
 Pe an cor. 5.—
 Pe 1/2 an c. 2.50
 pentru
 România și Streinatate
 Pe an cor. 12.—
 — Un nr. 8 fill.—

OLTEANUL

INSERTIUNI:
 se primesc cu
 prețuri reduse.
 —
 Scrisori nefran-
 cate se refuză.
 —
 Manuscripte nu
 se înapoiază.

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ ȘI ECONOMICĂ.

REDACTIUNEA:
 Făgăraș, Vâr-tăr Nr. 46. (casele I. Peia).
 — Vis-à-vis de Magistrat. —

Apare în fie-care Joi seara, sub
 direcția unui comitet de redacție.

ADMINISTRAȚIUNEA:
 Făgăraș, Vâr-tăr Nr. 46. (casele I. Peia).
 — Vis-à-vis de Magistrat. —

LA LUCRU!

Timpul trece și tacel!

Trece timpul, căci el este un călător, care nu să oprește nici odată în drumul său, dar prin aceasta și pe noi ne îndeamnă și ne învață, că și noi să nu stăm locului, ci să înaintăm cu el dinpreună. Numai cine ține pasul cu timpul, numai acela înaintează, dă înainte, face spor, iar cel-ce nu o face aceasta, acela rămâne îndărăt, tot mai îndărăt, până-ce în urmă să pierde, luându-i locul alții mai deștepți, mai stăruitori și cu mai multă pricepere, făcându-se totodată și stăpâni în vatra lui, în casa lui, pe moșia lui și în țeara lui! Și aceasta, lucru firesc, din pricina, că n'a înțeles glasul timpului și rostul vieții.

Precum furnicile se împrăștie în toate părțile, pe felurite cărări, ca să și adune cele de lipsă și să și înmulțească avutul lor, așa și noi pe toate căile și cu toate mijloacele cinstite și iertate să ne câștigăm și înmulțim avutul nostru ca să ne asigurăm și întărim traiul vieții noastre și al armătorilor noștri **dar nu răpind și despoind pe alții, prin tot felul de mijloace iertate și neiertate, ci muncind cu stăruință și cu priceperea și iscusința de lipsă, căci unde este muncă dreaptă acolo ajută și D-zeu ear averea câștigată pe nedreptul să împrăștie și nimicește cu mult mai curând de cum s'a adunat.**

Datorie, sfântă datorie avem deci, ca să muncim ziua și noaptea fără preget ca să ne întărim și ne asigurăm traiul vieții, ecsistența!

Numai prin o muncă stăruitoare însă și mai ales prin cruțare putem s'ajungem și la o stare înfloritoare mai bună, mai multămitoare.

Cine nu știe însă cruța tot așa de bine ca și luera, acela măcar să se omoare lucrând și totuși nu va lăsa în urma sa v'un ban sau vre-o avere de oarece:

Numai prin muncă și cruțare
 Ajungem la bunăstare!

Ear cheltuitorul și risipătorul tot-deauna în lipsă vor fi.

Și ca să poți înainta pe o cale cu toată nădejdea, cu toată siguranța trebuie să-ți fie calea aceea luminată, căci prin întunec numai, cu greu, sau chiar de loc vei putea înainta.

Și lumina în calea vieții ni o dă învățătura și școala vieții sau experiența cea îndelungată. **Numai omul luminat, pățit și frecat în lume, cum să zice poate înainta, poate face spor.**

Și luminarea minții o poate ajunge omul afară de școală, prin cetit de cărți bune și folositoare și prin foi ori gazete, scrise anume pentru trebuințele și la înțelesul poporului nostru țăran și cu mai puțină carte, apoi prin școala vieții sau prin pățaniile zilnice, de cari nu e scutit nimeni, cine trăește în lume.

Așadară viața întreagă are să ne fie o școală continuă, neîntreruptă, dacă e să învățăm ceva, să știm ceva și în sfârșit dacă voim să ne și folosim cum să cade de ce-ecce învățăm și știm.

Erau vremuri, erau timpuri, când lumea nu era așa iscusită și apucătoare ca acum, și atunci o puteau scoate la cale, o puteau duce în lume și cei mai scurți la vedere și mai puțin luminați la minte, adecă cum să mai zice și cei mai proști. Astăzi însă lucrurile sau schimbat, că oameinii s'au cumișit, nevoile sau trebuințele sau înmulțit și așa fie-care voeste să trăiască mai bine și să se folosească de nepriceperea, de prostia altora, și prin apucături viclene să le ia chiar bucătura, ce voesc și aveau s'o ducă ei la gură, iar cei mai puțin pricepuți să rămână nu numai flămânzi, dar și goli și pe deasupra batjocoriți prigoniți și nebăgați în seamă.

Spuneți-mi acum, iubiți cetitori, cine nu o vede aceasta în toate zilele, și nu o simte la tot pasul?!

Cine nu simte că aceasta frământare și luptă nu este și nu iese tot-deauna în paguba celor mai puțin pricepuți, în paguba celor fără carte, sau cu puțină carte? Cine, zic, nu o simte și nu o vede aceasta??

Și oare aceasta stare tristă, aceste împrejurări grele și rele oare nu sunt întocmite de răuvoitorii noștri, ca să ne sape mormântul?

Și tot să nu o vedem, tot să nu o pricepem??

Nu să poate, este preste puțință, ca noi să nu o simțim, să nu o pricepem și să nu luăm toate măsurile de lipsă pentru apărare!

Dar nu stând locului, nu văiecărându-ne ca nește babe bătrâne și neputincioase, putem face ceva, putem abate răul dela noi, ci numai deschizând ochii în patru, numai dându-ne seamă de răul ce e îndreptat în contra noastră, numai punându-ne pe lucru cu toată puterea, stăruința și hotărârea, numai alegând și mergând pe căile cele mai bune și ducătoare la scop, numai desbărându-ne de învățături și năravuri rele și păcătoase. ear pe de altă parte învățând și însușindu-ne alte năravuri bune și sănătoase, putem să schimbăm starea rea, s'abatem răul pornit cotra noastră și s'apucăm pe căile cele cari ne asigură înaintarea și bunăstarea și cari ne feresc apoi și de totală nimicire și ne pun la adăpost contra aleșuirilor dușmănești.

Și sunt multe rele, de cari suferim, sunt multe patimile de cari suntem cuprinși și sunt și mai mulți dușmani, ce cu o ură nebună și cu o patimă păgână voiesc să ne înghită, voiesc să ne piardă!

Și la toate acestea, care ar fi oare răspunsul cel mai potrivit?

Ar fi acela, ca noi, în familii, în sate și orașe în tot locul unde ne-a presărat mâna dumnăzească, să ne unim cu toiți ca frați buni, ca fiii aceleiași mame și să ne punem pe lucru fie-carele după mintea și priceperea cea mai bună, lucrând meseria ce are unul fie-carele cu cea mai mare stăruință, cu cea mai mare hărnicie și așa cu toții în unire frățescă să înmulțim averea neamului, sprijinindu-ne reciproc, adecă unul pe altul și dându-ne mâna de ajutor, unde

cere lipsa, iar nu dușmănuindu-ne și săpându-ne unul pe altul spre paguba noastră și bucuria răuvoitorilor.

Numai dovedindu-o aceasta prin fapte, numai părăsind relele deprinderi de pân' acum de a: **dușmăni frate pe frate**; numai iubindu-ne cu adevărată iubire frățească și creștinească, numai așa putem aștepta și vorbi de o înaintare spre bine, de o întărire și mai târziu de o mărire a neamului.

Dar spre aceasta se recere muncă, să recer jertfe, să recer o lăpădare de firea răpitoare, de pofta și lăcomia de mărirea deșartă — egoistică.

Să credem în apropierea acelor vremuri de înălțătoare gândire și omenescă, frățească și creștinească pornire în spre bine!?

Numai așa făcând, numai așa urmând, numai punându-se în lucrare pornirile spre bine, numai punând umăr la umăr bunii noștri fruntași, adevărați și de inimă, dăruiți de bunul Dzeu cu o stare materială mai bună, numai sprijinindu-să și ridicându-se așezămintele noastre culturale la culmea chemării lor, dar cu cel mai hotărât propus de a face tot ce cu putință este, iar nu numai pentru a-și spăla mâinile — ca odinioară Pilat, — putem aștepta și înălțarea noastră!

Să zice prea adeseori, că «vremurile is din cale afară grele». Cine n'o recunoaște aceasta?

Și tocmai aceasta împrejurare să ne fie un mai mare îndemn spre lucru.

La nevoi mari, la vremuri grele, trebuie oameni mari, cu destulă putere, cu deplină tragere de inimă pentru soarta neamului, ca să știe afla toate căile și mijloacele prin cari s'ar putea ajuta la îmbunătățirea și ridicarea aceluia neam.

Ca să se poată face și ajunge aceasta de lipsă este conlucrarea sau lucrarea împreună a tuturor fiilor celor buni ai neamului, cari pătrunși fiind de sfințenia datoriei de împlinit, să nu cruțe nici o jertfă, să nu cunoască nici o piedecă.

Aceia vor fi apoi adevărații apostoli, adevărații mântuitori ai neamului, cari nemuritori vor rămânea pentru vecii vecilor, iar în cartea neamurilor scrise le vor fi numele cu slove de aur!

Dare-ar bunul D-zeu, că astfel de bărbați, astfel de fii adevărați, ai neamului să se nască cât mai mulți în sânul neamului nostru românesc!

Ce ar fi de făcut, pe lângă cele multe, cari să fac și s'au făcut și despre cari am vorbit și în foaia noastră, și ce ar trebui scos din obiceiurile noastre rele, vom vorbi în Nrii viitori.

Congresul național-bisericesc.

Dintre ședințele următoare ale Congresului național-bisericesc, cari toate au decurs în cea mai bună ordine și rânduială, de cea mai mare însemnătate este *ședința XI.* de Sâmbătă din 23 Oct. n., în care între altele a urmat una dintre cele mai importante afaceri sau chestiuni: *catehisarea elevilor*, carj cercetează școli străine.

În chestiunea limbei de catehizare a elevilor gr. or. români din școlile elementare susținute de stat, comisiunea organizatoare, prin raportorul său Dr. N. Oncu propune, ear congresul ia cu unanimitate următorul concluz:

„În deplin acord cu vederile diecelor și a Conzistoriului mitropolitan, exprimate în remonstrațiunile sale de sub Nr. 28—909 și 334—90. Mitr. înaintate la Inaltul Ministeriu de Culte și Instrucțiune publică, în conformitate cu concluzul congresual Nr. 48—903, având în vedere, că în virtutea acestor acte — catehizarea formează un drept exclusiv a bisericeii, întemeiat pe misiunea sa divină, ear folosirea limbei române, ca limbă rituală și oficioasă în instrucțiunea catehizării, fiind decretată și garantată atât prin legile bisericești cât și prin legile statului și având în vedere, că acest drept de instruire a religiei este o chestie bisericească dogmatică-canonică, care nu poate forma obiect de discuție și concesii între biserică și stat, — și având în vedere, că prin urmare nu poate sta în dreptul autorităților și organelor bisericești de a face nici un fel de abatere dela aceste principii și dela punctul de vedere al bisericeii de a săvârși catehizarea elevilor de religia gr. or. română pretutindenea și exclusiv numai în limba română, și în fine având în vedere, că ordinațiunile ministeriale emise în această chestie nu numai că nu au nici un temei legal, ci stau în flagrantă contradicție cu legile pozitive bisericești și de stat:

Congresul ca autoritate supremă bisericească în reprezentanța întregii Mitropolii, aproabă întru toate toți pașii întreprinși în această chestie din partea Conzistoriului mitropolitan și în puterea dreptului său bazat pe §. 154 p. 2. din statutul organic, află că nu poate admite în biserică noastră nici un fel de restricțiune a limbei de catehizare și astfel față cu rescriptele Inaltului Ministeriu de Culte și Instrucțiune publică de sub Numerul

106.267—1908, 1444.347—1908 și 34.003—1909, declară, că nu-și poate da consimțământul, ca în clasele superioare din școlile elementare de sat, principiile de credință mai de căpetenie și rugăciunile mai obicinuite — să se instrueze și în limba maghiară și preste tot interzice și oprește pe toți preoții ortodocși români din Mitropolie, în ori-ce calitate ori funcțiune s'ar afla, de a primi și executa în afaceri bisericești și școlare și în special în chestia de catehizare — ordini și dispozițiuni venite dela autorități, afară de biserică noastră.

Cu ședința a XI-a de Sâmbătă, care a fost cea din urmă, s'a încheiat congresul național-bisericesc din acest an.

La sfârșitul congresului, Sâmbătă seara, fiind cină comună la „Împăratul Romanilor”, au fost sărbătoriti cei mai veeli membri ai congresului dnii dr. Iosif Gall, Ioan cav. de Pușcariu și Partenie Cosma, cari au luat parte și la cel dintâi congres în a. 1868, în care s'a votat „Statutul organic”, aceasta peatră fundamentală a bisericeii române gr. or. din Transilvania și Ungaria și de atunci încoace au fost totdeauna membrii congresului.

Congresul din anul acesta a fost la înălțimea sa și prin hotărârile sale bărbătești prin cari a apărât cu toată demnitatea drepturile și vaza bisericeii române gr. or., merită lauda și recunoștința întreg neamului nostru.

Fiind toate lucrările congresului terminate I. P. S. Sa încheie congresul prin cuvintele cele msi călduroase, în urma cărora deputatul dr. Iosif Gall a mulțumit în numele deputaților I. P. S. Sale Mitropolitului pentru tactul și înțelepciunea cu care a condus și de astadată ședințele acestui congres, care neuitat va rămânea în istoria bisericeii noastre române gr. or. pentru toate timpurile.

Și altele multe asemenea acestuia!

Sinod arhidiececan în Blaj.

Pe ziua de 23 Nov. n. a. e. Esc. Sa Arhiep. și metr. gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș Dr. Victor Mihăli a convocat în Blaj, sinodul arhidiececan, care — în aceste vremuri grele — ca avea de desbătut asupra unor chestiuni de cea mai mare însemnătate pentru biserică și clerul gr. cat., precum chestia fondului de penziune preoțesc și a fondului viduo-orfanal, chestia încetărei cursului bial teologic (cursul moralistilor, ș. a. ear de cea mai importantă este limba de catehizare pe viitor în școlile straine, precum și chestia școlilor noastre populare preste tot. Acest sinod este de mult așteptat și dorit, ca să se știe odată ce e de făcut și ce cale au să urmeze învățătorii și preoții rom. gr. cat. cari în aceste împrejurări grele sunt de tot neorientați?

NOVÁK JÁNOS

MAGAZIN DE MODĂ

pentru Dame și Domni. Făgăraș.

A sosit

NOUTĂȚILE pentru SAISONUL de toamnă și iarnă. **PĂLĂRII** pentru dame cu prețuri reduse.

Apel și rugare!

**Voește și vei putea,
Luminază-te și vei fi!**

Pătrunși de însemnătatea adevărilor celor spuse în fruntea acestor șire, noi, cei grupați în jurul »Olteanului« în o consfătuire mai deaproape, luat'am hotărârea ca să lucrăm și mai departe spre ținta ce ne-am propus adecă **spre luminarea neamului** din care facem parte, cu o și mai mare putere și hotărâre.

Precum se zicea în vechime că „mai multe căi duc la Roma“ tot așa o zicem și noi că „mai multe căi și mijloace duc la înaintare, la progres, la știință!“

Și un mijloc dintre cele mai ducătoare la scop sunt fără îndoială „bibliotecile“ provăzute și îmbogățite cu cărțile cele mai bune, cu cărțile cele mai alese.

În scopul acesta, avem lipsă de ajutorul tuturor oamenilor de bine, cari întru adevăr au la inimă binele, înaintarea și fericirea iubitelui nostru neam.

Scopul acesta credem noi a-l ajunge prin „înființarea unei biblioteci a Olteanului“, care să se pună atât în serviciul tinerimei școlare de ambe sexe dela școlile din acest oraș, cât și a tinerimei ieșită din școlile, care a trecut la felurile meserii, apoi a tinerimei țăranilor noștri și a poporului de rând din acest oraș, preste tot, precum și a tuturor iubitorilor de carte românească dela sate și orașe, fie învățători, preoți sau și alți cărturari cari se vor adresa către noi în scopul acesta.

Tinerimei școlare și meseriașilor aceasta bibliotecă li se va pune gratuit la dispoziție, iar celor adulți sau crescuți și cu dare de mână pe lângă o mică cotizație sau plată, din care jumătate să va vărsa în »Fondul ziariștilor rom.«, cu cealaltă jumătate se vor lega cărțile din bibliotecă aceasta, iar cu restul ce ar rezulta se vor cumpăra și alte cărți.

La această ne-a îndemnat cererile cele

multe și repetite, cari ni s'au făcut prin unii și alții, cerându-ni-să cărți spre cetire. Credem a fi sosit timpul, ca să umplem și aceasta lipsă arzătoare și să ne punem în serviciul iubitorilor de carte și știință românească cu tot dinadinsul.

Despre folosul cel mare, ce ar proveni din aceasta, credem a nu să îndoim nimeni cu atât mai vârtos, că deodată cu multele afaceri, ce are publicul cu tipografia, s'ar putea ajunge cu înlesnire scopul bibliotecii: **unii cerând anume, iar altora îmbiindu-se cărțile din bibliotecă spre cetire.**

Așa urmându-se se vor înmulți și cetitorii de cărți românești și totodată va crește și interesul față de acelea, iar prin aceasta va cuprinde tot mai adânc în sânul poporului nostru iubirea de cărți adecă de literatura românească.

Apelăm deci prin aceasta la toți iubitorii de neam, la diferitele noastre instituții culturale, cari edau și tipăresc cărți cărora și noi le vom face serviciu precum și la toți dnu autori de cărți populare, sprijiniți în editarea lor prin diferite așezăminte, ca să binevoiască a ne da sprijinul dnilor binevoitor și a ne ușura calea întru ajungerea propusului nostru: **dăruindu-ne câte un exemplar sau două din opurile dnilor** și așa punând baza sau temelul bibliotecii ce intenționăm a înființa.

În primul rând apelăm la on. Asociațiune pentru cultura română și literatura poporului român și la on. Academie de știință din București și le cerem binevoitorul sprijin. Totodată vom începe și noi scoaterea de scrieri și cărți populare, scrise anume pentru trebuințele poporului.

Despre toate primirile se va face **»dare de seamă«** în foaia noastră, arătându-se totodată și starea și activitatea sau folosința ei, iar asupra cărților primite să vor face și recenzii sau dări de seamă făcându-se cunoscute publicului, ca prin aceasta și mai tare să se răspândească în cercuri tot mai largi.

Avem credința cea mai tare și nădejdea cea mai întemeiată, că on. public ne va înțelege cugetul și ne va sprijini în nobilele noastre străduințe ajutându-ne întru ajungerea scopului de a înființa cât mai curând „**Biblioteca Olteanului**“, care va fi un nou pas spre progres, un nou izvor de lumină, tuturor acelor, cari vor voi să-și astâmpere setea și dorul de știință.

Apelăm deci la toți cei buni și-i rugăm:

Cei-ce vă iubiți neamul, cei-ce într'adevăr îi voți binele și i doriți înaintarea în cele bune și pe toate căile de lumină și știință: sprijiniți-ne în ajungerea mărețului scop ce ne-am propus, ca cel mai târziu în sărbătorile Crăciunului să putem pune în lucrare sau activitate și în mâinile on. public și a tuturor cetitorilor noștri cari doresc aceasta cărțile din „Biblioteca Olteanului“ în număr cât se poate mai mare și pe ales.

Nota: Toate dăruirile de cărți populare, de știință sau ori-ce fel de dăruiri pentru „Biblioteca Olteanului“ să se trimită la adresa de mai la vale cu arătarea hotărâta: **Pentru Biblioteca Olteanului** — Făgăraș.

Red. „Olteanului“.

NOU TĂȚI.

— **A răposat.** A. Fleischer, curatorul pens. al spitalului comitatens din Făgăraș, în etate de 52 ani, după un morbo scurt și grabnic, a răposat în 9 I. c. noaptea, lăsând după sine în mare jale o soție văduvă, două fiice majorene și doi copii minoreni orfani. Răposatul a fost cunoscut ca un bărbat activ și conștientos, un părinte și soț bun. Primească întristata fami-

FOITA.

Discursul de deschidere

la adunarea generală a „Asociațiunii“
de vice-președintele

Andrieu Barseanu.

(Urmare și fine).

Anume, aruncând o privire asupra întâmplărilor petrecute dela ultima adunare generală, știută în Șimleul Silvaniei, încoace, vedem cu durere, că în timpul acesta scurt Asociațiunea noastră a pierdut câțiva dintre cei mai vrednici membri ai săi, între cari, pe fruntașul între fruntași, fericitul **Alexandru Mocsonyi**, fost președinte de onoare al „Asociațiunii“ și membru fondator al Muzeului în care ne aflăm.

Născut diutr'o familie fruntașă de origine macedo-română, ca și nemuritorul Arhiepiscop Andreiu Șaguna, familie nobilă nu numai prin trecutul său, ci mai vârtos prin faptele sale naționale și filantropice, care a dăruit neamului nostru pe fericții: Petru, Andreiu, Anton și George Mocsonyi, precum și pe virtuoașa Caterina Mocsonyi de Foen, mama fraților Alexandru și Eu-

gen, — fericitul Alexandru Mocsonyi, după ce a făcut studii serioase juridice și filosofice, a luat parte activă la viața politică, apărând drepturile naționale ale poporului nostru în dietele din anii 1865—1874, până când, decepționat și disgustat de luptele politice, s'a retras la proprietatea sa din Bănat, unde ducea o viață retrasă și meditativă.

Deși însă retras din vârtejul politic, mult regretatul răposat urmărea cu atențiune toți pașii poporului nostru și când simțea, că este de lipsă a-și pune cuvântul său, în afacerile naționale sau culturale și bisericești, el și-l spunea cu toată bunăvoința, dar totodată cu toată înțelepciunea și cu tot cumpătul, care-l caracterizau. Când era vorba însă de ajutorarea vre-unei întreprinderi naționale, sau de vre-o faptă filantropică, el baga fără șovăie mâna în buzunar și ajuta cu vrednicie tot ce i se părea vrednic de ajutorat: Nu era aproape nici o instituție națională, care să nu fi fost sprijinită de fericitul Alexandru Mocsonyi cu sume însemnate.

Astfel la clădirea edificiului, în care ne aflăm, dânsul împreună cu vărul său, regretatul Zeno Mocsonyi de Foen, a dăruit suma însemnată de 24 mii de coroane.

Afară de aceea mult regretatul răposat era și un erudit. Mai mult decât atâta: el era un adevărat filosof. Și dacă numărul publicațiilor sale nu stă în raport cu bogăția cunoștințelor sale, cauza era însăși natura retrasă și meditativă a lui. Sufletul lui, pe cât îl pot eu înțelege, sămăna cu opalul nobil, care prinde razele soarelui, dar numai o parte mică din ele pot străbate printr'ansul. Aceea ce a scris și publicat însă dovedește vederi largi, concepții înalte și o judecată deosebit de pătrunzătoare.

Cu un cuvânt, sub fața liniștită și palidă a lui Alexandru Mocsonyi se ascundea un spirt înalt și în trupul lui delicat bătea o inimă simțitoare pentru tot ce e nobil și frumos și mai ales pentru neamul său mult iubit și pentru diferitele lui instituțiuni.

În vederea acestor însușiri excepționale adunarea generală a Asociațiunii noastre ținută în Septembrie 1901 aici în Sibiu, îl alese cu mare însuflețire de președinte al ncestui așezământ cultural, demnitate, pe care mult regretatul în vederea sănătății sale slăbite, o primi numai ca un răspuns la încrederea generală ce i se arătase.

Cu toate acestea nu pregetă a con-

lie și din parte-ne sincere condolențe! — Odihnească în pace!

— **Nou avocat român.** În zilele acestea și-a deschis cancelarie de avocat în Șărcaia dl Dr. Ioan Neamțiu, care de mai mulți ani a fost angajat la comitat, iar mai în urmă asesor orfanal, unde totdeauna a avut o purtare corectă, binevoitoare și prietenească față de țărâna noastră.

Credem că în noua sa carieră independentă pentru care e bine pregătit, va fi un binevoitor și sprijinitor sincer al poporului; deci îl recomandăm publicului nostru ca pe un bărbat cinstit, care va apăra dreptatea și nu va falsifica adevărul.

Ii dorim din parte pe deplin și strălucit succes în noua sa cariera!

— **Cununie.** Dșoara *Augusta Berlea* din Făgăraș și *Nicolae Silădi* comerciant din Hațeg, își vor serba cununia lor religioasă Miercuri, 24 Noembrie a. c. la 3 oare p. m. în biserica gr. cat. din Făgăraș.

Dșoara *Maria Făgărășan* și *Ioan Păcală* inv. ambi din Galați, lângă Făgăraș își vor serba cununia lor religioasă Dum, în 1/14 Nov. a. c. la 2 oare după prânz, în biserica gr. or. din Galați.

Sincerile noastre felicitări tinerilor părechii!

— **Decorat.** Binecunoscutul și bine meritatul Vicar al Sălagiului Rev. domn Alimpu Barboloviciu a fost decorat de cătră Maj. Sa Regele cu crucea de cavalier al ordinului Francisc Iosif I — pentru multele sale vrednicii câștigate în îndelungata sa carieră pe terenul bisericesc.

Aceasta distincție este răsplata cuvenită a unei vieți încărunită în slujba altarului, neamului și patriei.

Apoi Duminecă în I. l. c. primarul orașului Șimleu a predat în mod sărbătorec distinsului Vicar episcopesc prea înalta distincție împărătească.

Cu acest prilej sărbătoritul vicar a dat un dejun, la care a luat parte magistratul orașului și alți mulți stimatori ai bătrânului prelat bisericesc.

duce adunarea generală ținută în Oravița, în 14 și 15 Septembrie 1902.

Vorbirea, cu care deschise aceasta adunare fu o nouă dovadă de adâncă lui înțelepciune și de căldura cu care urmărirea tendințele de înaintare ale poporului nostru. El definește din nou aceste tendințe, mai limpede de cum făcuse poate ori și cine până atunci, și arată care este chemarea cea mai apropiată a »Asociațiunei«...

După trei ani de zile înțeleptul bărbat, care rostise aceste cuvinte pline de adevăr, simțindu-se tot mai slăbit, se văzu silit a se eștrage dela postul de onoare, la care-l chemase încrederea obștească. În vederea meritelor sale deosebite însă Asociațiunea noastră se simte îndemnată a-l numi în adunarea generală din Timișoara președinte de onoare al său, onorându-se astfel însăși pe sine.

Și de și se știa, că Alexandru Mocsonyi suferă și cu greu poate părăsi casa, totuși ochii poporului nostru se îndreptau cu încredere, spre castelul din Birchiș, de unde se deprinsese să primească sfaturi înțelepte și mână de ajutor. Până când în noapte de 2 Aprilie n. c. i-se luă și această mângâiere.

Intre lacrimile poporului întreg se de-

— **O stampă prețioasă oferită Academiei Române.** Dl Augustin Paul, secretarul consulatului general al României din Budapesta, a descoperit astăvară cu ocazia unei excursii, împrejurimile capitalei ungare, o stampă contemporană, reprezentând portretele lui Horia și Cloșca și purtând inscripția: »Wahre Abbildung des Klosca Ion von Kerpenesch und des Hori-oder Nicola Urss, aus Nagy Aranyos, aus Sibenbürgen (Adevăratul portret al lui Cloșca Ion de Cărpiniș și al lui Horia sau Nicolae Ursu din Nagy Aranyos din Transilvania).

D-l Paul a cumpărat stampă și a oferit-o pentru colecțiunile Academiei române. Stampă a fost primită și d-l Bianu, bibliotecarul Academiei, a adresat d-lui Paul următoarea scrisoare:

Onorate d-le.

Academia a primit cu o vie mulțumire stampă »Wahre Abbildung etc. pe cari ați dăruit-o pentru colecțiunile sale. Darul dvoastre este cu atât mai prețios, cu cât el contribuie la complectarea bogatei noastre colecții de stampe și mai ales a portretelor Horeiane, din cari Academia posedă un însemnat număr.

Stampă pe care o oferiți ne este cunoscută din mai multe reproduceri din cari și posedăm exemplare, dar până acum nu aveam originale.

Mulțumindu-vă încă odată pentru acest însemnat dar, vă rog să primiți etc.

Bibliotecarul Academiei, (ss). I. Bianu.

— **Nou doctor în jură.** Din Cluj ni s-a scris: Sâmbătă în 6 a lunei acesteia a fost promovat la gradul de doctor în științele juridice: Dl Ioan Iuga în etate de 22 ani, fiul părintelui Constantin Iuga din Țigani (comit. Sălagiului) — Felicitările noastre caldușoase!

— **Primul preot-femeie în Ungaria** Din Cluj se anunță că Sâmbătă a predicat în sala festivă a seminarului de acolo primul preot-femeie reformat. Talentata sacerdotă se numește Vargha Iulia, născută Szász. Acum cutreeră Ardealul și în tot locul pro-

puseră rămășițele pământești ale mult regretatului bărbat în cavoul familiar din Foeni, iară sufletul lui se îndreptă spre sferile senine ale Ceriului, ca să petreacă împreună cu sufletele celorlalți bărbați mari ai neamului nostru.

Să cinstim deci memoria acestui mult meritat bărbat, alături cu al lui Șaguna' al cărui școlar și urmaș a fost în multe privințe; iar numele lui să-l scriem în inimile noastre în litere mai neperitoare, decât cele săpate în marmora acest edificiu!

PORTRETUL.

Mă tot uit la un portret
Vrând s'aflu un secret;
Dar portretul vecinic tace
Să vorbească nu'l pot face.

Am să 'ntreb portretul viu,
Căci ah! mult aș vrea să știu:
Dacă simte ce gândesc
Și din ochi pot să'i cetesc?...
I. Petrișor.

duce adâncă impresie cu predicile-i bine compuse.

— † **Iuliana Mureșan** născ. Maior a repausat la etatea de 52 ani. Osemintele pământești ale răpăusatei s'au astrucat în Cimetarul gr. cat. din Țop. Fici țărina ușoară și memoria binecuvântată! O deplângere jalnicul soț, d-l Teodor Mureșan par. gr. cat. și copiii Victor și Maria.

— **Averea totală** a »Asociațiunii pentru literatura și cultura pop. român» la finea anului 1908 era de K 879,180.51 prezentându-se cu o creștere de K 39,696.50 față de anul trecut 1907.

— **O vulpe ca argintar.** Niște vânători din Rankweil (Germania) s'au apucat să sape în pământ, ca să prindă o vulpe vie în vizuina sa. Când colo ce să vezi? Într'una din borțile vizuinei au găsit vânătorii o mulțime de acăreturi și vase bisericești de aur și argint precum: potire talgere și altele, cari fură furate în noaptea din 21 spre 22 August 1721 în comuna din apropiere St Gerlod și cari, se vede că au fost ascunse în vizuina vulpii, de unde au eșit la iveală acuma după 188 de ani.

— **Invitare,** Reuniunea pentru biblioteca populară din Viștea de jos, vă invită la Serata Teatrală împreună cu cântări, pe care o aranjază în favorul zidirei unui local de teatru, Duminecă în 8 (21) Nov. 1909 (ziua prof. Arh. Mihail și Gavril) în localurile ospătării Șandru. Prețul de intrare: de persoană 1 cor. — Comitetul aranjator. —

Programa: 1. Cuvânt de deschidere. 2. Ca prin romane comedie într'un act de Görlicz, în românește de Dna Ad. Tăslăuanu. 3. Hora, cor bărbătesc în 4 voci de A. Bena. Marsul lui Tudor, cor bărbătesc în 4 voci de A. Popovici. 4. Domnul Popovici, de Mihail Sadoveanu. După producțiune urmează dans.

— **Blériot și mașina de sburat.** — **O nouă și mare invențiune.** — **Supărare împreună cu bucurie** — După cum am vestit și noi, pe Miercuri în 27 Oct. n. a. c., Blériot cunoscutul sburător în aer, avea să facă și în București câteva probe de meseria sa, după ce Marți a ținut o conferință în palatul ziarului »Adevărul» ascultat de o mare mulțime de oameni veniți anume să vadă o nouă minune ne mai văzută până acum. Probele acestea nu i-au izbutit, pentru că mai înainte de a să ridica în aer, i-a plesnit un cazan dela mașina de zburat și așa ridicarea i s'a făcut preste puțină.

Locul de probe a fost ales hipodromul (locul pentru alergările de cai). Familia regească, carea încă luă parte a fost încunoștiințată despre aceasta întâmplare neașteptată de însuși Blériot. Mulțimea atunci și-a arătat nemulțămirea prin fluerături și strigăte. S'a telegrafat la Paris după două motoare nouă, ca să se poată face probele de altădată.

Lucrul era acum cam deocheat. Blériot însă nu descurajă, căci nu putea suferi să fie dat de rușine.

Așa Duminecă în 31 Oct. n. s'au făcut nouă probe, făcând trei sboruri, cari în fața unei mare mulțimi de oameni a izbutit de minune, în urma cărora publicul cel mare nemulțumit mai înainte preste 10 mii de oameni veniți anume din București și din toate unghiurile țării cu strigăte de bucurie și ura desfășurate ridicându-și și părțile în sus — obiceiul vechiu românesc —

fălfăind batistele în aer — își arătau mulțămirea și i aduceau cuvenita laudă îndrăgitei sburător, care de astădată a isbit pe deplin și totdeauna se întorcea cu acuratețe la locul de unde și pleca. Semn, că era stăpân pe mașina sa.

Când s'a coborât, principele moștenitor și copii au venit spre el și l'au salutat călduros și cu cea mai mare mulțămire. A fost recomandat și reginei, carea încă i-a întins mâna și i-a gratulat pentru frumoasa isbândă.

Sara s'a dat un mare banchet, prezidat fiind de principele Ferdinand, unde s'au ridicat numeroase și frumoase vorbiri sau toasturi în sănătatea marelui francez, care a fost sărbătorit ca un viteaz după o mare izbândă pe câmpul de bătaie. Apoi cu trenul de Luni dimineața Blériot cu soția sa a părăsit Bucureștii, lăsând săpate în inimile tuturor cele mai plăcute aduceri aminte despre marea însemnată a născocirii sau invenției sale, prin care nemuritor s'a făcut și cinste a adus și sămânței latine, din care și noi facem parte; deci mărirea lui e și cinstea și fala noastră.

— **Sacrilegiu** s'a comis în cimiteriul din Rodna nouă. În 29 Oct. a fost înmormântat în acest cimiter copilașul abia trecut de un an al economului Leon Sângeorzan și soției sale Floarea; însă în 31 Oct. dimineața mergând gropariul (cioclu) să își vadă de o groapă pentru un alt mort ce era să fie înmormântat în 1 Nov. nu s'a aflat uneltele respective la locul obicinuit. Căutând deci după ele în coace și în colo prin cimiter, a observat ceva neobicinuit la mormântul copilașului sus numit, în jurul căruia îi erau risipite și uneltele ce căuta. Apropriindu-se vede, că mormântul fusese săpat în noaptea aceia și căutând mai de aproape a aflat micul coșciug scos aproape la suprafața pământului, iar pe dânsul era așezat un purceș mort cam de 3—4 săptămâni de mare, cu coada și picioarele din dărâpt tăiate și cu ochii scoși și alipiți de capul coșciugului. S'a constatat că coșciugul fusese desfăcut, fiindcă copilașul era desbră, cat de cămășuță etc. cari s'au aflat amestecate prin pământul ce formase movila mormântului. Tot acolo s'a mai aflat giulgiul și vâlul ce obicinuește a se pune la morți în sicriu. — Copilașul era așezat acuma cu fața în jos, iar o mână țintinsă afară din coșciug pe sub capacul acestuia. Crucea a fost cu capul în jos, iar partea ce fusese așezată în pământ stătea acuma în sus. Cine anume a putut săvârși o faptă atât de bestială, care iară, care hienă cu numele de om și poate chiar creștin, nu se știe încă, dar s'au pornit cercetări. Se dă cu socoteala că numai ceva proștii ne mai auzite de vrăjitorie pot fi la mijloc. Dacă e așa, ceia ce pare a fi aproape sigur, atunci în adevăr departe am ajuns în veacul al XX-lea cu cultura și lumina. Tot în cimiterul acestei comune a mai avut loc în zilele precedente, încă o faptă mișelească, s'a rupt în bucăți crucifixul dela mormântul unui june înmormântat cu câteva zile mai înainte.

— **Cât a costat mobilizarea din Bosnia?** O statistică a ministrului de războiu ne dă o socoteală despre cheltuielile făcute cu prilejul mobilizării din primăvară. După aceasta statistică mobilizarea a costat o sumă de 175 milioane de coroane, din care sumă 41 de milioane de coroane le-a plătit Ungaria iar restul l'a plătit Austria.

— **O îmbunătățire a mașinelor de secerat.** Se știe că mașinele de secerat nu pot tăia firele căzute din pricina ploilor, vânturilor sau și a slăbiciunii paiului. Seceratul acestor ogoare polignite e foarte anevoios și pentru secerători. Nouma Rousse, secretarul general al comitetului agricol din Lille, a născocit un mecanism foarte simplu, care se poate pune la orice mașină de secerat și ridică firele căzute, lucrând ca un pieptene. Mecanismul se alcătuește din trei degete de fier. Economia, față de culesul cu mâna, e de 40—60 la sută. O mașină poate lesne seceră 2—4 hectare pe zi, fie ori cât de culeată holda. E de folos acest mecanism chiar când holdele nu sunt culcate de tot, ci numai plecate într-o parte. Se poate întrebuința cu folos, și pentru cosit iarba călcată și încălțată sau alte plante de nutreț.

— **Un copac de 2500 de ani.** Pe insula Cos de pe lângă țărmul din Asia mică se află un platan (copac sub care să fi petrecut cu ucenicii săi Hipocrate, întemeietorul medicinei la popoarele cele vechi. Trunchiul acestui copac e așa de gros, că 10 oameni cu brațele întinse de abea îl pot cuprinde. Crengile însă cele mari au trebuit proptite căci altcum se rupeau. El înflorește în fiecare primăvară.

— **Viața în America,** durere nu este îndeajuns cunoscută înaintea țăranilor noștri, cari în anii din urmă emigrează în număr tot mai mare în țara speranțelor. Un neprețuit și mare serviciu a făcut țăranilor noștri confratele I. Terigariu, din comuna Igrăș, care de mai mulți ani trăiește în America, descriind cu deamănuntul viața, datinele americanilor și în deosebi a românilor emigrați. Experiențele sale și le descrie într'un articol foarte interesant în „**Că-lindarul POPORUL ROMÂN**” arătând greutățile cari le întâmpină din viața socială a românilor din America, și înșiră toate societățile românești de acolo cu adresa exactă. Ar fi de dorit ca toți frații noștri să citească acest articol interesant. (Prețul unui exemplar 40 fileri porto 10 fil. Comercianții și cei cari se ocupă cu vânzarea călindarelor primesc 25% rabat. 28 călindare 8.56 cor. Comandele să se adreseze la Adm. „Poporul Român” István ut. 11 Budapest).

Expoziția de copii din Orlat.

După Expoziția de copii din *Apoldul de jos, Ilimbav și Poiana*, aranjată în anii 1906, 1907 și 1908, comitetul „*Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului*” a ales comuna istorică *Orlat*, centrul fostului regiment român I de graniță, pentru aranjarea expoziției de copii din acest

an; iar terminul ținerii expoziției s'a fixat pentru ziua de 27 Oct. n. a. c.

Membrii comitetului Reuniunii de agricultură cu locuința în Sibiu: Dr. Petru Șpan, Victor Tordășianu cu familia, Romul Simu cu doamna, dl profesor Aurel Bratu, Aurel Cosciuc și Dr. Vasile Stan, însoțiți de dl protopop Nicolau Togan cu doamna, de păr. Trand. Scorobeț și doamna Popovici s'au îndreptat în aceeași zi spre Orlat, unde s'au întâlnit cu membrii comitetului reuniunii cu locuința în Săliște, dl prim pretor Petru Dragits cu doamna, Ioan Chirca prim notar al comunei Săliște cu doamna, dl Dr. Nicolau Călefaru, medic în Săliște și cu aproape întregă cărturarimea din comunele aparținătoare cercului Săliște.

Înainte de toate oaspeții am participat la serviciul divin, unde am avut rara ocazie de a asculta două predici, una a părintelui Ioan Ghișoiu, asupra vieții și faptelor P. Cuvioasei Paraschiva și alta, nu se poate mai instructivă, a d-lui protopop Nicolau Togan asupra însemnătății expozițiilor de copii.

Predica d-lui Togan ar merita să fie publicată în întregime de toate foile noastre.

După ieșirea din biserică, membrii comitetului Reuniunii, însoțiți de alte persoane, au făcut onorurile d-lui preot al locului și d-lui medic Dr. George Prunaș unde li s'a servit un copios dejun, urmând apoi lucrările dela ordinea zilei.

Ca loc pentru expoziția de copii a fost aleasă o sală spațioasă a edificiului erarial visavis de școală, unde s'au fost adunat mamele cu copii de expus și mare public din Orlat și din jurul Săliștei.

Sala destinată expoziției de copii a fost frumos decorată cu tot felul de lucruri din industria de casă a țărâncei din Orlat, prezentându-se astfel, spre plăcuta surprindere a noastră, și o expoziție de industrie textilă, lucru ce ar fi de dorit să se facă pretutindeni în asemenea ocazii. Laudă doamnelor și domnilor cari au stăruit pentru înjghebarea acestei expoziții, laudă femeilor cari au expus frumosele obiecte lucrate de harnica lor mână; laudă îndeosebi dlui director școlar Ioan Giurgiu, căruia îi revine meritul principal pentru înjghebarea acestei expoziții frumoase.

A urmat constituirea definitivă a juriului în scopul premiării copiilor, înlocuindu-se membrii absenți cu alte persoane din localitate și din comunele vecine.

Prezident al juriului a fost ales venerabilul domn Dr. Nicolau Călefaru, medic Săliște, iar secretar R. Simu.

După aceste dl Dr. P. Șpan, membru al comitetului central, deschide expoziția de copii prin o vorbire, în care arată, în cuvinte elocvente, însemnătatea acestor expoziții după care s'a precedat la examinarea copiilor, expuși fiind:

In grupa I-a de băeți: a) dela 1—2 ani 16 băeți, b) dela 2—3 ani 11 băeți, c) dela 3—4 ani 18 băeți, la oaltă 45 băeți.

In grupa II-a de fete: a) dela 1—2 ani 25 fete, b) dela 2—3 ani 22 fete,

Depoul general: al adevăratelor MAȘINI de cusut SINGER

se vând cu cele mai avantajoase prețuri în rate lunare, pre lângă garanție îndelungată. Instrucție gratuită la cusutul mașinei, a broderiei, ca: netedă, rotund, azur, aplicație, congre, spaniol, smyrna etc. etc.

Atelier mechanic de construcție și reparaturi dela cele mai gingașe puști, mașini de cusut și biciclete.

Articli de construcție pentru arme, mașini de cusut și biciclete, în mare alegere.

Făgăraș,
Ulița Becleanuii 4.

SÁRKÓZY JÓZSEF,
montator de arme, mașini și mecanic.

c) dela 3—4 ani 13 fetițe, la oaltă 60 de fetițe, sau în total 105 copii.

Examinarea tuturor copiilor s'a făcut cu conștiințiozitatea din partea juriului în frunte cu dl. prezident Dr. Calefariu, Dr. Prunaș și cu secretarul.

După sfârșirea examinării s'a compus lista celor de premiat, avându-se în vedere toate dispozițiile de premiare cuprinse în programa expoziției.

Deși sala expoziției a fost destul de spațioasă, ia nu putea totuși să încapă mulțimea ce se adunase cu aceasta ocazie. Astfel publicul a fost invitat să iasă în curtea foarte spațioasă a edificiului erarial, unde s'a ținut expoziția. Aici, în curte, mamele și publicul au ascultat cu plăcere două frumoase prelegeri, una a dlui Dr. George Prunaș: Chestiuni privitoare la espozițiile de copii, tratând igiena copilului, igiena corpului și a locuinței, nutrirea (lăptarea), înțercarea și hrana după înțercare; apoi urmând să trateze despre morburile contagi-oase, la cari sunt expuși copiii: pojar, scarlatină, difterie, tuse măgărească, tifus, tuberculosă, et.; altă prelegere a fost a tânărului și harnicului preot dl. Trandafir Scorobet cu titlul „Evangelia prunciei”, tratând în o limbă înțeleasă de toți cei de față despre educația ce părinții trebuie să dea copiilor săi.

După aceste dl. prezident al juriului reasumează cele întâmplate și spuse până aci, arătând și dânsul datorințele ce părinții au în scopul creșterii bune a copiilor. Spune că copii expuși sunt bine îngrijiți și aproape toți vrednici de premiat, totuși din cauza lipsei de mijloace, a trebuit să se facă o selecțiune, alegându-se fruntea copiilor și ținându-se seamă, între altele, și de sărăcia părinților etc.

În scopul premiării a contribuit: Reuniunea agricolă cu K. 50, comuna politică Orlat cu K. 50, institutul de credit „Brădetul” din Orlat cu K. 30 și comuna bisericască gr.-cat. Orlat cu K. 20, în total deci K. 150.

Din aceasta sumă s'au făcut 40 de premii, cari s'au distribuit astfel:

Băieților 17 premii, iar fetelor 23.
Anume: 8 premii à K. 5 = K. 40
14 „ „ „ 5 = „ 70
18 „ „ „ 3 = „ 54

La 2 mame sărace li s'a dăruit câte o îmbrăcăminte completă de înfășat pentru copii din partea Reuniunii femeilor gr.-cat. din Orlat, în frunte cu doamna preoteasă Pompilia Ghișoiu, care a dăruit cu aceasta ocazie Reuniunii de agricultura o păpușă îmbrăcată de dânsa în port original din Ocna-Sibiului.

Doamna Simu a avut idea fericită de a dăruți tuturor copiilor expuși câte un coșuleț de bomboane.

În aceasta ocazie s'a dăruit și un număr frumos de broșuri de cuprins igienic puse la dispoziție de onor. comitet central al »Asociațiunii«.

S'a adus și un fotograf care a luat mai multe partii, între cari copii premiați.

A urmat apoi prânzul comun, ținut în o sală a școlii. Cu acest prilej s'au ținut toast instructive și de îmbărbătare la muncă pentru înaintarea poporului.

Ca un ce nou și dăinuitor pentru Orlat, secretarul Reuniunii dl. Victor Tordășianu a întreprins în Sibiu o modestă colecție în scopul înființării unui fond pentru

ajutorarea femeilor lăuze (oprite în casă după naștere) și a copilașilor orfani, la care a lunat în Sibiu cor. 57, dela meseni 80 cor.; iar suma totală de cor. 137, s'a dat în îngrijirea Reuniunii femeilor din Orlat.

Pe lângă atâtea lucruri bune isprăvite în această zi în Orlat, a mai rămas timp și pentru o consultare în scopul punerii la cale a unui stabiliment de electricitate pentru trebuințele cercului Săliște și pentru înaintarea industriei în acest cerc. Consultarea a fost proiectată și condusă de zelosul domn primpretor Petru Dragits.

Fie ca să avem multe zile de aceste închinare binelui poporului nostru, pentru care muncește cu atâtea dragoste și desinteresare harnicul comitet al Reuniunii rom. agricole în frunte cu vrednicul ei secretar dl. Victor Tordășianu.

ECONOMIE.

Prăsirea și îngrijirea cailor.

Pentruca să fie iepele de timpuriu, prin Februarie chiar, când nefiind timpul lucrului să pot lăsa să se odihnească, spre a se întări, e bine a le lăsa spre împărechere pe la mijlocul lunii lui Martie. Le lăsăm spre împărechere cei mult a doua zi după ce vedem semnele de plecare spre împărechere.

Aceste semne sunt: iapa își perde pofta de mâncare, să uzinează mereu, ivindu-se în uzină o matere băloasă ca gălbinașul de ou, de câteori se apropie de vre un cal începe a sări și rânchează. Starea aceasta ține 24 până în 48 de oare și trecând rămâne iapa subțire, trasă la pântec și să repește după 8—9 zile din nou. Ne fiind armăsariu în sat, trebuie să ducem iapa cel puțin cu o zi mai înainte d. e. seara și numai în dimineața următoare să se împărecheze. După împărechere trebuie preumbiată și să nu o punem la ham.

După 8—9 zile ducem iapa iar la armăsariu drept probă să știm că a prins sau ba și dacă împărechiază fără spunere nu e prinsă, iar de alungă armăsariu, ne lăsându-l să se apropie a prins. În cazul acesta nu trebuie silită, căci numai am strica. Până la fătare iapa poartă 11 luni, cam 350 de zile.

Îngrijirea mânzilor să începe de când să află în pântecile mamei lor, nutrind iapa bine și grijind să aibă mișcare destulă prin ce se ușurează nașterea. Numai o iapă hrănită bine va avea după fătare lapte destul spre a și nutri și crește un mânz frumos.

Mânzii îi ținem în grajdii curat luminosi și aerisat bine, grijind să aibă mișcare destulă prin ce li se întăresc vinele și organele de răsufare, cu un cuvânt trupul întreg. E bună mișca-

rea și pentru creșterea și desvotarea copitelor. Părțile cele moi din vârful unghiilor nici când nu trebuie scoabite ori tăiete, căci ele apără copita fragedă de ori ce vătămare și se perd prin mișcare treptat cu întărirea copitelor cari în felul acesta se desvoaltă regulat. Crescând copitele mânzilor prea mari, neregulate, din când în când le rotunzim tăind din marginea unghiilor ferindu-ne de a atinge cumva talpa sau broasca piciorului. E bine a deda mânzii de mici la potcovit ridicându-le picioarele din când în când imitând potcovitu. Armăsarii tineri meniți a fi cai de ham i vom castra (jugăni) la vârsta de doi ani.

La vârsta de 3 ani se pot prinde mânzi pe lângă mama lor spre ai deda la ham. Nu'i împovărăm deodată, ci numai pe încetul, așa că numai la 4 ani să-i folosim la poveri mai grele.

Tratând blând cu mânzii, netezându-i și țesându-i mereu, să vor alege din ei cai plăcuți, blânzi pe lângă cari pot umbla chiar femeii și și copii fără teamă.

Indată ce încep mânzii a roade câte ceva să li să dea câte $\frac{1}{2}$ —1 klgr. ovăs pe zi, mai ales când mânzii se întăresc la vârsta de un an trebuie nutriti bine ca să crească svelți și frumoși. Să li se dea pe zi și în 5—6 rânduri nutremânt, căci ei sunt întocmai ca și copiii. Nutriți fiind cu nutreț uscat e bine a li se da la zi și 1—2 klgr. nutremânt verde, napi, morcovi ș. a. ca să ușureze mistuirea nutrețului uscat. Să li să dea din când în când și sare, să li adăpăm de 3 ori pe zi cu apă curată, vara le place apa curgătoare, iarna cea de fântână. Ovăsul îl dăm cailor după adăpat, căci înainte de adăpat nu folosește, trecând întreg în balegar. Caili trebuie ținuti în mare curetenie. «Calul țesăiat e de jumătate mâncat», și în adevăr așa e căci dându-i cărețenie regulată și pe lângă un nutremânt în măsură mai mică îi umblă bine.

(Va urma).

Badea George.

Din America.

II.

Am publicat un cântec din America în unul din Nrii trecuți, continuăm acum și cu altele, scrise tot de acel june din Bucium, ca să se vadă „dorul” și „jalea” ce cuprinde pe cel înstrăinat de casa părintească și țara lui iubită, căci ori și cum ar fi de bine în alte țări, totuși nicăiri nu-i așa bine, ca în locul nașterii, care este cel mai plăcut și dragă loc din lumea întreagă, e „raiul pământesc” deși poate sunt și alte locuri cu mult mai atrăgătoare — pentru alții! Cine nu'și aduce însă aminte

de „Dorul înstrăinatului“, „Cântecul străinătății“ și altele multe, cari vorbesc de dorul și jalea celor pribegi și întrăinați de patria lor iubită, căci oh! mare e durerea celor ce sufăr și s măncați de „țară străină“?!...

Dovedesc aceasta strofe ca acestea :

„Străinu's ca puiu de cuc,
Milă n'am unde mă duc!
Străinu's ca pasărea,
N'am milă nicăiera...“

Ori :

Arză'l focu și para,
Pe cel ce 'și lasă țara.
Numai satu mi-am lăsat
Și trăesc tot supărat...“

Acum lăsăm să vorbească însuși pribeagul nostru :

Foaie verde, foaie mare,
Dor și jale 'n depărtare.
Firicel de tămăiță,
Rămas bun a mea mândruță,
Că pustiú de vapor
Să departă 'ncetișor,
Cu drapelul falfăind,
Luciu mării despicând.
Trecând prin valuri spumoase
Dând signaluri fioroase.
Când ele suflă îmi trezesc
Un vechiu cântec românesc.
Vaporu să tot departă
In cea țară 'ntunecată.
Frunză verde de sacară
Multe-am tras prin asta țară
Unde duc vinață amară.
Și multe-am suferit
Pân' aicea am venit
Vine-o mândră pasărea
Tot din țărișoara mea
Și-mi spune de dor și jele
Dela mândruțele mele,
Care m'am avut cu ele.

Sau :

Trandafir cu foaia lată
Hei fabrică blăstămată,
In tine câștig dulariu
Și rabd greu și amar.
In tine pânea 'mi câștig
Ochii la flăcări mi'i frig.
Hei fabrică blăstămată!
Să mă văd scăpat odată
De ciocan și de ileu
Și de lucru mult și greu,
Să iau drumu cătră mare,
Să mă duc in depărtare,
Spre Ardealul cel iubit,
Spre frumosul răsărit!

Apoi :

Frunzuliță de pe culme
Du-mă doamne și mă pune

Peste mare, peste mal
In drăguțu meu Ardeal
Și mă scapă, Doamne-odată
De roabă și de lopată!
Du-mă Doamne și mă lasă
La mândruța cea frumoasă.
Frunzuliță foi de mac
Hai sărac noroc sărac!
Nu știu la ochi ești legat
Ori ești orb adevărat?
Căci de trei ani și mai bine
De trei ani și jumătate
Ocolesc țările toate.
De când muncesc cu lopata
De mi s'a cocoșit spata!
De când muncesc cu vilbaru
Zilnic înghițând amaru!
Dundee-Ohio.

Ioan Dobrin.

Picături de supărare!

— Două la săptămână. —

Un bărbat rău, ca mai toți bărbații,
își bătut odată nevasta. Aceasta începu a plânge amar.

O vecină o văzu și o întrebă: „Dar de ce plângi, vecină dragă?“

Ea suspinând răspuse:

„M'a bătut dumnealui, fire-ar afurisit să fie!...“

A bătut'o sermana, dar pentru aceea e tot dumnealui (?) Câte nu suferă dragostea!?

Doi însurăței de curând căsătoriți nu prea aveau cele de lipsă pentru traiu, de aceea o potriveau să ajungă la nașul lor, pe când acela era la masa, făcându-se a fi certăți unul cu altul — și așa o încurcau ei cum biet puteau de pe o zi pe alta.

Odată iară fac așa. Merge mai întâi nevasta, făcându-se a plânge. Nașii o întrebă ce are, o mângăie și o poftesc la masă. Ea, prefăcându-să, plânge, — primi și mănca.

Atunci veni și bărbatu-său după ea înjurând și întrebând de nevastă-sa, care — zicea el — a fugit de acasă și acum el o caută să o bată pentru neascultare.

Nașii îl rugară să-i deie bună pace și să poftescă și el să mănca ceva. El primi, dar mănca era pe sfârșite și numai de cealaltă parte a blidului mai era nește carne. Și nu știa cum să apropie blidul de el ca să o poată lua. Atunci zise finul șiret, potrivit vorba: „De prindeam nevasta până n'ajungea aici, iată așa'i suceam grumazul!“ și suci blidul cătră el.

Ear nașul, pricepând șiretenia finului îi zise: „Lasă, finule, nu-i suci grumazul,

că e păcat să faci moarte de om și să prăpădești așa o dragă de nevastă!“ — și întoarse blidul din nou cu carne cu tot cum a fost mai înainte.

Finul trebui să se mulțamească și cu atâta.

Dr. Veselie.

CĂRȚI, FOI și REVISTE.

A apărut și să află de vânzare la toate liărările din țară: **DICȚIONAR UNIVERSAL** al limbei române, cuprinzând: 1. Vocabularul complet al limbei vorbite și literare, arhaismele culturale, expresiunile idiomatice, neologismele uzuale, accepțiunea cuvintelor în ordinea Logică a evoluțiunii lor cu exemple din viul graiu și cu citațiuni. Din cei mai buni scriitori români.

2. Terminologia științifică, artistică și industrială; 3. Nomenclatura Mitoiologică și folclorică; 4. Etimologia vorbelor populare; 5. Vocabular general biografic, geografic și istoric cu privire specială la România și la țările locuite de români. De **Lazar Șaineanu** A doua edițiune cu totul prelucrată și adăugită, cuprinzând peste 1000 pagini. Ortografia Academiei române. Institutul de Editură „SAMITCA“ I. Samitca și D. Baraș, Societate în Comandită, Craiova. — Prețul 8 Lei.

EDITOR-PROPRIETAR și REDACTOR RESP.
CONSTANTIN P6PP.

AVISI!

Am onoare a aduce la cunoștință, că am deschis cancelaria advocațională în Șarcaia.

Cu toată stima:

Dr. IOAN NEAMȚIU.
advocat.

De vânzare.

O casă construită din lemne de brad de munte, constatătoare din 4 odăi cu un coridor împrejur; edificiu nou, să vinde din mână liberă.

Doritorii o pot vedea în realitate în comuna Lissa, sub Nr. 130 la proprietarul

Alexandru G. Cismaș.

La tipografia și administrația foaiei „Olteanul“ se află de vânzare următoarele:

Cântece din vremea veche, culese de G. Tulbure, edit. tip. C. Popp, Făgăraș. 40 fill.

Țiganul cătană, com. într'un act, scris în versuri de Em. Suciú, inv. Ed. II. Prețul 30 fill.

Au plecat la târg de vite, dialog, de E. Suciú, inv. Prețul 30 fill.

Țiganul în căruță, dialog, de Em. Suciú. Ediția II. Prețul 20 fill.

Precum și mai multe cărți populare.

Wirklich solide Uhren

HORLOGÉRE „UNION“ ÓRÁK
egyedüli elárúsító helye.

Raktár: zsebóra, fali, ingó, ébresztő, irodai órákban. — Mindennemű lánczok. — Látszerészeti czikkei, orvosi rendelet után. — A legkényesebb órák szakszertűen javítok. Javításba adott órák 6 hónapon tul nem őriztetnek. — Új torony és épület órák felállítása elvállaltatik.

Hartman Karoly
mű-órás
és
látszerész.
Fogaras
Bethien utca.

Der Union Horlogerie
Uhrenfabrikations-Gesellschaft, Wien, Glacisstr. 5, 1060

Cumpărați cel mai frumos și cel mai bogat calendar românesc dela noi.

CALENDARUL „POPORULUI ROMÂN”

pe anul 1910. Se estinde pe 196 pagini, împodobite cu 80 de chipuri.

Învălițoarea este de toată frumșețea, lucrată de renumitul desenator român din București
D-nul ARI MURNU.

CUPRINSUL CALENDARULUI:

1. Cronologia anului. Cele 12 luni împodobite cu motive românești, admirabile lucrate de dl A. Murnu. 2. Semnele cerești. 3. Regentul anului. 4. Semnele cronologice ale anului 1910. 5. Zile schimbătoare peste an. 6. Sărbători impuse de lege. 7. Posurile. 8. Deslegarea posturilor. 9. Intunecimi. 10. Zodiile. 11. Anotimpurile. 12. Călimarul jidovesc. 13. Călimarul economic pe 1910. 14. Prevestiri. 15. Tâmpul văuatului. 16. Domnitorii Ungariei. 17. Valoarea banilor; explicație folositoare pentru cei ce călătoresc în străinătate. 18. Cursul lunei în anul 1910. 19. Când fată vitele? 20. Poșta. 21. Călătoria cu trenul. 22. Europa. 23. Deschiderea fie-cărei țări cu toate amănuntele, după datele oficiale din anul 1908. 24. America: Statele Unite. 25. Tabela de a socoti camețele după 1 an, 1 lună sau 1 zi. 26. Catalogul advocaților români din Ungaria, în ordine alfabetică toate orașele în cari locuiesc advocați români. — **Partea literară:** 27. În pragul libertății (amintiri din temnița Segedinului) de Gh. Stoica. 28. La Bădea George de D. Birăuțiu. 29. Anexarea Bosniei și Herțegovinei cu un chip. 30. Centenarul nașterii lui Șaguna cu fotografia marelui arhiepiscop. 31. Serbarea din Chizeni cu două chipuri. 32. Bărbați mari ai României cu mai multe fotografii. 33. Trei luptători cu fotografia dlui Russu-Șirianu, D. Birăuțiu și Gh. Stoica. 34. Viața și obiceiurile românilor emigrați în America Nordică. Acest articol scris

de confratele nostru I. Terigariu ne dă un chip real despre starea fraților noștri emigrați de aici în America (cu două chipuri). 35. Morții noștri. 36. Din minunățiile zilelor noastre. Un articol interesant în care ne ocupăm cu tot ce s'a inventat nou pe rotogolul pământului în cursul anului 1909 cu o mulțime de chipuri. 37. Incasarea mehanică a banilor în America cu 3 chipuri. 38. Cutremurul din Messina. Descrierea amănunțită a nimicirii orașului din Sicilia cu 3 chipuri. 39. Răvașul anului dela 1 Oct. 1908 până la 1 Oct. 1909. 40. Consemnarea târgurilor din Ungaria, Ardeal și Banat. Consemnarea târgurilor e făcută în modul cel mai exact după datele cele mai noi.

Dintre ilustrațiile calendarului înșirăm: Fotografia Ven. domn George Pop de Băsești președ. partidului național român. Dl Dr. Teodor Mihali cu doamna. Oaspeții cari au luat parte la depunerea pietrei fundamentale a bisericii din Chizeni. Dl deputat Dr. T. Mihali preș. clubului deputaților național înându-și darea de seamă în Heanda-mare. Biserica gr. rom. din Cacova (Banat). Bărbați mari ai României: Alexandru Ioan Cuza, Dimitrie Sturza, D. Spiru Haret, Emil Costinescu, V. G. Morțun, Barbu Ștefan Delavrancea. Trei luptători. Dl I. R. Șirianu, D. Birăuțiu, G. Stoica. Un grup de Români, cari trăesc azi în America. Membrii soc. „Banățul” din Philadelphia Pa, cari au predat piesa teatrală „Nunta țărănească”.

Prețul unui exemplar e 40 filleri, porto postal e 10 fillér.

Aceia, cari cumpără cu bani gata spre vânzare dela 15 călindare în sus, le dăm bucata cu 28 filleri. Poșta o plătește însă cel-ce comandă și anume 72 filleri pentru 25 calendare.

==== Douăzeci și cinci de calendare cu posta cu tot costă 7 cor. 72 fill. =====

În curând va apare și calendarul umoristic „Cucu” și calend. „Foiile Ilustrate”.

Comandele se se adreseze la Adm. „POPORUL ROMÂN” István ut 11. Budapest

Zarafie și Trafica de tutun
a lui

DUMITRU POPP DEGENARUL

în BRAȘOV, Strada Hirscher Nr. 4.

Are onoare a aduce la cunoștința On. public din Țara Oltului și din împrejurime, că **mi-am schimbat localul de**

ZARAFIA și Trafica de tutun

în vecinătate de unde am fost, tot în aceea parte a străzii (Strada Hirscher Nr. 4. Brașov) și mă rog de Onor. clientelă a fi cercetat și pe viitor, ca și până acum din partea compatrioților Olteni, căci mă voi sili a satisface cerințele On. public cu toată acurățea.

Zaraful: DUMITRU POPP Dejenarul.

**ANUNCIURI, INSERAȚIUNI
și RECLAME**

se primesc cu prețuri reduse la administrația
foaiei „Olteanul” în Făgăraș la tipografia C. Pop.

**TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA
POPORULUI**

Făgăraș, Vár-tér Nr. 46, (casele I. Peia).
(Vis-a-vis de Magistratul orășănesc.)

Esecută totfelul de tipărituri, dela cele mai mici până la cele mai mari, ca: registre, testimonii, chitanțe, citațiuni, cataloage, anunțuri, broșuri, opuri, circulare, invitări, programe, bilanțuri, acții, conturi, blanchete, note, prețuri curente, cuverte, epistole, ord. de dans, bilete de logodnă, de cununie, diferite cărți de vizită, bilete funebre etc. etc. din care se află un asortiment bogat, la cerere și în colorii, **cu prețurile cele mai moderate.**

La tipografie se află pentru ambele confesiuni tot felul de tipărituri oficiale pentru agendele bisericesti și scolare; cărți de școală și de literatură poporală, revizite de scris, etc

Comandele din afară se efeptuesc repede.
Sprrijiniți instituțiunile românești!

Cu stimă
CONSTANTIN POPP,
proprietar de tipografie.